

**Громадська організація
«Львівська медична спільнота»**

ЗБІРНИК ТЕЗ НАУКОВИХ РОБІТ

**УЧАСНИКІВ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

**«МЕДИЧНА НАУКА ТА ПРАКТИКА
В УМОВАХ СУЧАСНИХ
ТРАНСФОРМАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ»**

23–24 квітня 2021 р.

**Львів
2021**

Nov;50(4):649-654. DOI: 10.1016/j.jpba.2009.02.005.17;9(3): 42-44.

9. Jszunyog. Analysis of a formulation containing lincomycin and spectinomycin by liquid chromatography with pulsed electrochemical detection. *J Pharm Biomed.* 2002;29:13-220.
10. Muti, H. Y., & Al-Hajjar, F. H. (1994). Lincomycin Hydrochloride. Analytical Profiles of Drug Substances and Excipients, 269–319. doi:10.1016/s0099-5428(08)60605-x.

Герасименко А. М.
*викладач професійних фармацевтичних дисциплін,
завідуюча фармацевтичним відділенням*

Кравченко С. О.
*викладач професійних фармацевтичних дисциплін
Фаховий медико-фармацевтичний коледж
Української медичної стоматологічної академії
м. Полтава, Україна*

ОПЛАТА ПРАЦІ ФАРМАЦЕВТИЧНИХ ФАХІВЦІВ

Відомо, що будь-яка робота повинна бути оплачувана відповідним чином. Заробітна плата багатьох висококваліфікованих фармацевтів досить висока. Роботодавці розуміють, що в іншому випадку вони можуть просто втратити цінного працівника. Але розмір заробітної плати залежить від багатьох чинників, таких як: досвід і стаж; специфіка роботи; регіон країни.

Заробітна плата – грошове вираження вартості й ціни товару «робоча сила» та частково результативності її функцій. Заробітна плата – це винагорода, як правило, у грошовому виразі, яку власник або уповноважений орган сплачує працівнику за виконану ним роботу згідно з положенням трудового договору [1].

Фармацевтичні підприємства застосовують дві форми оплати праці – погодинну (проста погодинна та погодинно-преміальна) та відрядну. При погодинній формі оплати праці розмір оплати залежить від відпрацьованого працівником часу і встановлених

тарифних ставок або посадових окладів, а при відрядній – від кількості одиниць виробленої чи реалізованої продукції, наприклад, від обсягу реалізації товару[2, с. 454].

Форми та системи оплати праці підприємства встановлюють самостійно та зазначають у колективному договорі з дотриманням норм та гарантій, передбачених законодавством, генеральною, галузевими (міжгалузевими) і територіальними угодами [3].

Хочемо наголосити, що посадові оклади роботодавець визначає самостійно з урахуванням посади та кваліфікації працівника та зазначає у штатному розписі підприємства. Штатний розпис підприємство складає самостійно без погодження з контролюючими органами та самостійно вирішує, яким буде мінімальний посадовий оклад, але він не може бути меншим встановленого законодавством мінімального розміру заробітної плати.

В переважній більшості фармацевтичних підприємств зарплата фармацевта містить дві частини – фіксовану і преміальну. Перша частина (основна) завжди стала, а розмір преміальної частини зарплати (додаткової) залежить від того, наскільки успішно фахівець виконує завдання. Найпопулярніший спосіб «зарплата плюс певний відсоток від продажів». Тому чим більше товарів продає фармацевтичний фахівець, тим вище його зарплата. На фармацевтичних підприємствах мають місце різні премії – щомісячні, квартальні або щорічні. Деякі підприємства своїм фахівцям оплачують мобільний зв'язок, компенсують проїзд, надають службовий автомобіль, оплачують доступ до Інтернету. З метою підвищення кваліфікації своїх працівників оплачують курси.

Окрім посадового окладу та проценту від продажів зарплата фармацевта може включати інші доплати:

- при сумісництві – заробітна плата виплачується за фактично виконану роботу (при сумісництві професії надбавка 30%);
- за понад нормований час – оплата праці в подвійному розмірі годинної ставки;
- за працю в святкові і неробочі дні виплачується заробітна плата в подвійному розмірі;
- у нічний час – не менше 20% від тарифної ставки.

- індексація заробітної плати (правила обчислення для проведення індексації та нарахування сум індексації визначено Порядком № 1078).

Заробітна плата фармацевтичного працівника залежить також від місця роботи, тривалості робочого дня, освіти, кваліфікації, стажу роботи.

Роботодавець контролює робочий час працівників в Табелі обліку робочого часу Форма 5-П, який є підставою для нарахування заробітної плати [4].

Хочемо зазначити, що із нарахованої заробітної плати роботодавець повинен утримати податок на доходи фізичних осіб (далі – ПДФО) та військовий збір (далі – ВЗ). Тобто, заробітна плата «До отримання» видається за мінусом цих податків.

Ставки податків у 2021 році становлять:
18% – податок на доходи фізичних осіб;
1,5% – військовий збір.

Розмір утримань із мінімальної заробітної плати у 2021 році складає:

$\text{ПДФО} = 6000,00 \text{ грн.} \times 18\% = 1080,00 \text{ грн.}$

$\text{ВЗ} = 6000,00 \text{ грн.} \times 1,5\% = 90,00 \text{ грн.}$, тобто працівник отримує заробітну плату у розмірі 4830,00 грн.

При розрахунку заробітної плати може бути врахована податкова соціальна пільга яка впливає на зменшення розміру ПДФО.

Податкова соціальна пільга (далі – ПСП) – це встановлена законодавством сума, на яку зменшується нарахована заробітна плата для розрахунку податку на доходи. У разі застосування податкової соціальної пільги у 2021 році формула для розрахунку ПДФО виглядає так:

Податок на доходи = (Нарахована зарплата – Податкова соціальна пільга) \times 18%.

Умовою застосування ПСП є розмір нарахованого за місяць доходу. Якщо він не перевищує прожитковий мінімум для працездатної особи на 01 січня 2021 року граничний розмір доходу для застосування ПСП дорівнює: 2270,00 (мінімальний прожитковий мінімум для працездатних осіб) \times 1,4 = 3178,00 \approx 3180,00 грн.

Можемо констатувати, що дохід, який дає право на отримання податкової соціальної пільги менший, ніж мінімальна заробітна плата, тому право на застосування податкової соціальної пільги виникає дуже рідко.

ПСП можна застосувати працівникам, заробітна плата яких складає менш ніж 3180,00 грн. (у випадку роботи на умовах неповного робочого часу, а також у місяцях прийняття або звільнення працівника).

Роботодавець за власний кошт зобов'язаний нараховувати та сплачувати до бюджету єдиний соціальний внесок (далі – ЄСВ) – це консолідований страховий внесок, який включає: пенсійне страхування (виплата пенсій), страхування на випадок тимчасової втрати працездатності (оплата лікарняних), страхування, пов'язане з виникненням нещасних випадків на виробництві. Ставка ЄСВ складає 22%. У разі, якщо працюючий фахівець має інвалідність, застосовують до його доходу ставку ЄСВ 8,41% [5].

Розмір ЄСВ з мінімальної заробітної плати у 2021 році складає: 6000,00 грн. \times 22% = 1320,00 грн., тобто для підприємства мінімальна заробітна плата одного працівника становить 7320,00 грн.

При нарахуванні розміру заробітної плати працівника для забезпечення її мінімального розміру не враховуються: доплати за роботу в несприятливих умовах праці та підвищеного ризику для здоров'я; за роботу в нічний та понад нормований час, роз'їзний характер робіт; премії до святкових і ювілейних дат; роботу у важких і шкідливих та особливо важких і особливо шкідливих умовах праці, які виплачуються за результатами атестації робочих місць; використання дезинфікуючих засобів та прибирання туалетів; роботу у зоні відчуження тощо, і вони мають виплачуватися понад розмір мінімальної заробітної плати.

Є деякі особливості при нарахуванні заробітної плати у разі застосування роботодавцем погодинної форми оплати праці.

Погодинна ставка фармацевтичного фахівця має бути не нижче за розмір мінімальної зарплати у погодинному розміру, тобто з січня 2021 р. 36,11 гривень за годину [6].

Якщо фармацевтичний фахівець виконує норму робочого часу, встановлену йому в січні 2021 р. (наприклад, 160 годин при

40-годинному робочому тижні), то йому має бути нараховано зарплату не менше, ніж $160 \times 36,11 = 5777,60$ грн. Нарахована таким чином зарплата буде меншою за 6000,00 грн (мінімальний місячний розмір), норму робочого часу працівник виконав, адже за рахунок застосування мінімальної зарплати у погодинному розмірі, вимога абз. першого ст. 3-1 Закону про оплату праці виконується: розмір заробітної плати працівника за повністю виконану годинну норму праці не нижчий за розмір мінімальної заробітної плати.

Фармацевти, як і більшість фахівців проводять пошуки роботи з більшою заробітною платою і кращими умовами праці. Коли відбувається зміна підприємства, або коли фармацевт після здобуття освіти приходить на своє перше робоче місце, роботодавець має право встановлювати випробувальний термін.

Відповідно до ст. 26 КЗпП України під час укладання трудового договору може бути обумовлено угодою сторін випробування з метою перевірки відповідності працівника роботі, яка йому доручається. Умова про випробування та термін мають бути зазначені в наказі (розпорядженні) про прийняття на роботу. Строк випробування під час прийняття на роботу, якщо іншого не встановлено законодавством України, не може перевищувати 3 місяців, а в окремих випадках, за погодженням з відповідним виборним органом первинної профспілкової організації – 6 місяців.

Коли строк випробування закінчився, а працівник продовжує працювати, то він вважається таким, що витримав випробування, і наступне розірвання трудового договору допускається лише на загальних підставах.

У період випробування на працівників поширюється законодавство про працю, втім числі на оплату праці в розмірах, визначених угодою сторін, з дотриманням державних та галузевих гарантій з оплати праці, в тому числі, установлений законом мінімальний розмір оплати праці за виконану працівником місячну (годинну) норму праці.

В середньому заробітна плата фармацевтичного фахівця в Україні становить 12000 грн. (за даними з 558 вакансій, розміщених на Work.ua за останні 3 місяці 2021 року).

Список літератури:

1. ст. 1 Закону України «Про оплату праці».
2. Громовик Б.П., Терешук С.І., Чухрай І.Л. Організація та економіка фармації / За ред. проф. Б. П. Громовика та доц. С.І. Терешук. Вінниця, НОВА КНИГА, 2009 р. 816 с.
3. Податки & бухоблік лютий, 2019. № 15.
4. Наказ Державного комітету статистики України від 05.12.2008 N 489 Про затвердження типових форм первинної облікової документації зі статистики праці.
5. (ч. 13 ст. 8 Закону України «Про ЄСВ»).
6. <http://www.visnuk.com.ua>.

Кричковська А. М.

*кандидат фармацевтичних наук, доцент,
доцент кафедри технології біологічно активних сполук,
фармації та біотехнології*

Буцін О. І., Шийка О. Я., Сенчак М. І.
студенти IV курсу

*кафедри технології біологічно активних сполук,
фармації та біотехнології
Національний університет «Львівська політехніка»
м. Львів, Україна*

АНАЛІЗ ДИНАМІКИ ТА ПЕРСПЕКТИВ РОЗВИТКУ УРЯДОВОЇ ПРОГРАМИ «ДОСТУПНІ ЛІКИ»

Урядова програма «Доступні ліки» – програма реімбурсації лікарських засобів (ЛЗ), що була впроваджена у 2017 році з метою зменшення фінансового навантаження на пацієнтів та збільшення доступності ліків [1].

Реімбурсація – це механізм відшкодування державою вартості ЛЗ. Сьогодні Програма працює для пацієнтів з серцево-судинними захворюваннями, бронхіальною астмою, цукровим